

OSLOBOĐENJE MEKKE

Muamer TINJAK

Predmet: ISLAMSKA VJERONAUKA

Razred: ČETVRTI

Nastavna oblast: POVIJEST ISLAMA

Nastavna jedinica: Oslobođenje Mekke

Tip nastavnog sata: Obrada novog gradiva

Oblici rada:

a) frontalni, b) inividualni, g) grupni

Nastavne metode:

Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda ilustrativnih radova, metoda demonstracije (multimedijalna prezentacija), videoprojeksija (insert iz filma *Pod zastavom Muhammeda, a.s.*), metoda praktičnih radova.

Nove nastavne metode i tehnike: RWCT (grozd, autorska stolica, galerija radova).

Nastavna sredstva:

Tekstualna (tekst iz udžbenika, nastavni listići), statična (plakati, računar, multimedijalni projektor, kasetofon, CD, VHS-kaseta, DVD), auditivna (tonski zapis, živa riječ nastavnika i učenika).

Nastavna pomagala:

Chart-tabla, flomasteri, hamer-papir, tečno ljepilo, plakati, fotografije.

Korelacija sa drugim predmetima:

a) bosanski jezik, b) likovna kultura, c) muzička kultura, d) historija, e) geografija.

CILJEVI NASTAVNOG SATA

Obrazovni

Usvajanje novih pojmova (ponos, dostojanstvo hrabrost).

Proširivanje znanja iz oblasti povijesti islama, islamske etike (morala). Sticanje novih informacija iz povijesti islama, načina oslobođenja Mekke, rodnog grada Muhammeda, a.s. Naučiti kad je došlo do oslobođenja Mekke.

Upoznavanje sa tokom i načinom ratovanja u vrijeme Poslanika, a.s.

Upoznavanje mudrosti i dosjetljivosti Muhammeda, a.s., prilikom oslobođenja Mekke. Usavršavanje lijepog i pravilnog izražavanja, bogaćenje rječnika.

Funkcionalni

Razvijanje sposobnosti posmatranja, razmišljanja, upoređivanja, zaključivanja, ocjenjivanja i samoocjenjivanja.

Razvijanje izražajnih i sazajnih sposobnosti. Probuditi interesiranje učenika za poznavanje povijesti islama.

Ukazivanje na plemenite postupke Poslanika i muslimana te razvijanje motivacije za usklađivanje našeg života sa Poslanikovim, a.s.

Odgojni

Uvođenje učenika u proces estetskog i društvenog ponašanja. Razvijanje osjećaja pripadnosti ummetu Muhammeda, a.s. Razvijanje urednosti prilikom rada.

Navikavanje na grupni rad, razvijanje osjećaja međusobne solidarnosti i odgovornosti za zajednički uspjeh.

Razvijanje ljubavi prema Allahovom Poslaniku, a.s. Prihvatanje Muhammeda, a.s., kao uzora u ponašanju. Isticanje moralnih vrijednosti Muhammeda, a.s., i muslimana prilikom ulaska u Mekku. Ukazivanje na odnos muslimana prema osvojenim teritorijama.

Uvažavanje i poštovanje svačijeg života, časti imetka (privatnog vlasništva). Nijednom Mekancu nije se ništa dogodilo ukoliko je mirno i dostojanstveno prihvatio dolazak muslimana i Muhammeda, a.s.

ARTIKULACIJA NASTAVNOG SATA

Prije početka nastavnog sata učenici su poredani ispred kabineta. Uzet će ceduljice iz posude sa nazivima grupa (*Kaba, Hadž, Mekka, Medina*). Kad uđu u kabinet, svako prilazi stolu na kome se nalazi oznaka grupe kojoj pripada.

UVODNI DIO:

U uvodnom dijelu, kroz igru asocijacija koja je pripremljena na multimedijalnoj prezentaciji, otkriti naslov nastavne jedinice koja se obrađuje. Aktivnost traje 5 minuta.

GLAVNI DIO:

Pogledati insert iz filma *Pod zastavom Muhammeda, a.s.* koji prikazuje kako su muslimani ušli u rodni grad Mekku.

- Kako vam se svidio dio filma koji smo pogledali?
- Ko će nam ukratko opisati tok radnje u ovom insertu iz filma?
- Šta su muslimani dogovorili ugovorom na Hudejbiji koji je prethodno bio potpisan?
- Ko je prvi prekinuo taj ugovor?
- Šta su Muhammed, a.s., i muslimani odlučili poduzeti?

Igrom asocijacija i gledanjem inserta iz filma, otkrili smo da ćemo danas govoriti o Oslobođenju Mekke. Lijepo i udobno se smjestite i pažljivo slušajte!

Nastavnik će pročitati tekst iz udžbenika sa 110. i 111. strane, koristeći se tehnikom *autorska stolica*.

Nakon pročitano teksta, zamoliti učenike da kroz grupni rad iskažu šta su saznali iz pročitano teksta i pregledano inserta iz filma *Pod zastavom Muhammeda, a.s.*

Grupirali ste se prilikom ulaska u kabinet. Prije nego što počnemo sa radom, zajedno ćemo ponoviti pravila grupnog rada. Sada odredite ko je vođa vaše grupe.

IGRA ASOCIJACIJA			
STUBAC A	STUBAC B	STUBAC C	STUBAC D
1. Ropstvo	1. Kaba	1. Ponos	1. Junak
2. Okupiran	2. Hadž	2. Smirenost	2. Borac
3. Sarajevske dnevne novine	3. Rodni grad Muhameda, a.s.	3. Drži do sebe	3. Neustrašiv
OSLOBOĐENJE	MEKKA	DOSTOJANSTVO	HRABROST
KONAČNO RJEŠENJE <u>OSLOBOĐENJE MEKKE</u>			

Otvorite fascikle koje su na vašim stolovima. Naći ćete uputstvo za rad. Na vašim stolovima također su hamer-papiri, na koje ćete zalijepiti slike koje dobijete sastavljajući tangram.

Vodite računa da radovi budu pregledni, a možete ih i ukrasiti.

Za rad u grupi imate 20 minuta. Kad završite sa radom, svaka grupa će prezentirati svoj rad, a kad završi prezentaciju, i ostali učenici mogu dati svoj komentar ili postaviti pitanje.

Dok učenici rade u grupi, pustiti ilahije sa CD-a.

Nastavnik kordinira rad, obilazi grupe i pruža potrebnu pomoć.

ZADACI ZA GRUPE

GRUPA MEDINA

1. Sastavite tangram i zalijepite na svoj hamer-papir izrezanu sliku Poslanikove, a.s., džamije!
2. Ko je prekršio Ugovor na Hudejbiji i zašto?
3. Kako bi opisali muslimane prilikom oslobođenja Mekke?
4. Ko je molio poslanika Muhammeda, a.s., da se i dalje nastavi provoditi Ugovor o miru?
5. Kako je Poslanik, a.s., opisan u ovom događaju (navedi citat iz udžbenika)?

GRUPA MEKKA

1. Sastavite tangram i zalijepite na svoj hamer izrezanu sliku grada Mekke!
2. U obliku grozda, navedi šta te sve asocira na hrabrost?
3. Kada se dogodilo oslobođenje Mekke?
4. Koliko je Muhammed, a.s., poveo vojnika kad je krenuo put Mekke?
5. Kako su muslimanski vojnici zavarali neprijatelja?

GRUPA KABA

1. Sastavite tangram i zalijepite na svoj hamer izrezanu sliku Kabe!

2. Kako je Ebu Sufjan, mekanski prvak, primio islam?
3. Šta je Muhammed, a.s., garantirao Mekancima?
4. Kako su Mekanci prihvatili uvjete pod kojima trebaju predati grad Mekku?
5. Kako su se muslimanski vojnici ponašali prilikom ulaska u Mekku?

GRUPA HADŽ

1. Sastavite tangram i zalijepite na svoj hamer izrezanu sliku obavljanja hadža!
2. Šta je uradio Muhammed, a.s., kad je ušao u Kabu?
3. Šta je rekao Poslanik, a.s., Mekancima?
4. Šta je kazao Poslanik, a.s., poslije oslobođenja Mekke?
5. Kako biste opisali Poslanika, a.s., nakon oslobođenja Mekke?

ZAVRŠNI DIO

Kad grupe završe sa radom, svaka će izići i prezentirati svoj rad te svoj hamer-papir zalijepiti na zid.

Prezentiranje radova izvršiti tako što će jedan postavljati pitanja, a ostali odgovarati na njih. Pitanja za grupe istovremeno će biti projektirana na zidu uz pomoć multimedijalnog projektora.

Najbolji radovi i učenici koji su se najviše isticali bit će ocijenjeni tako što će to učiniti učenici, koji će na kraju nastavnoga sata primijeniti aktivnost koja se zove galerija radova. Ustat će polahko sa svoga mjesta i obići sve radove koji su izloženi na zidu te, kao u galeriji, razgledati i ocijeniti kao umjetnički kritičar, a ocjenu će napisati na stikere, koji su na stolovima, i zalijepiti na izlazu na pano sa izlaznim karticama. Koja grupa je najbolje ocijenjena, saznat će nakon prebrojavanja glasova ili na idućem nastavnom satu, kad će ocjene biti upisane u dnevnik.

Svi učenici dobit će Nastavni listić, da ga zalijepe u svoju teku, pošto nisu pisali za vrijeme nastavnoga sata.

ZADAĆA

Za domaću zadaću imate da dobro naučite čitati ovaj tekst. Na taj način ćete i naučiti historijske činjenice o oslobođenju Mekke.

Svi učenici dužni su napisati kratki sastav o temi *Ja volim svoga Poslanika, a.s.*

LITERATURA

Ova tema veoma je korisna i interesantna te o njoj možete čitati i u nekoj dodatnoj literaturi, kao što je:

1. Udžbenik *Vjeronauke za četvrti razred osnovne škole*, **Refik Čatić**, *El-Kalem, Sarajevo*
2. *Povijest islama*, **Mustafa Spahić**, *El-Kalem, Sarajevo*
3. *Zapečaćeni dženetski napitak*, **prevela Subhija Hadžimejlić-Skenderović**, *Borac, Travnik*

NASTAVNI LIST**OSLOBOĐENJE MEKKE**

- Nakon osam godina izgnanstva, Muhammed, a.s., i muslimani vratili su se u svoj rodni grad sa svojim porodicama.
- Neko je rekao: „Svugdje pođi, ali svojoj kući dođi“, što znači da je najljepše kod svoje kuće, ma kako ona izgledala.
- Ebu Sufjan, vođa Mekanaca, prilikom ulaska muslimana u Mekku prihvatio je islam i pozvao Mekance da budu smireni, jer im je Muhammed, a.s., obećao sigurnost. I obećao im je da neće biti nikakvih osveta, bez obzira na prethodna njihova djela i odnos prema muslimanima.
- Božiji Poslanik, a.s., oprostio je svim stanovnicima Mekke za proganjanje i zlostavljanje muslimana.
- Očistio je Kabu od kipova i u njoj klanjao dva rekata.
- Poslanik je poslije oslobođenja Mekke rekao: “Ni grana da se u Mekki ne odsiječe, da se ptice ne plaše, da se plodovi ne беру, osim za domaćine“.

Summary

THE LIBERATION OF MECCA – TEACHING NOTES

Muamer Tinjak

Eight years after the exile from Mecca, Muhammad, (pbuh) and the Muslims returned to their native city together with their families.

Abu Sufyan, the leader of Mecca, embraced Islam upon the Muslims' arrival to Mecca and called upon all the citizens of Mecca to remain peaceful since Mohammad (pbuh) had promised them protection and He also promised there would not had been any revenge against them, regardless of the acts they had committed against and their behavior toward the Muslims.

The Prophet, (pbuh) has forgiven the citizens of Mecca all the persecutions and abuse toward the Muslims. He cleared the Ka'ba of all the statues and prayed two rekats there.

After the liberation of Mecca, the Prophet had declared: "There will be no cut branches, no birds scared, no berries picked, except to feed the local population."

This lesson teaches us the following:

- To develop the sense of belonging to Ummet of Muhammad (pbuh),
- To develop love toward the Prophet (pbuh),
- To accept Muhammad, (pbuh), as a positive example, a role model,
- To take notice of moral values of Muhammad (pbuh) and the Muslims during the return to Mecca,
- Demonstrates how the Muslims behaved in territories they had conquered,
- To show respect and consideration for each and every human life, honor and private property,
- Shows that the residents of Mecca, who in peace and dignity observed the arrival of the Muslims and Muhammad (pbuh), suffered no consequences after the conquest of the city.

موجز

فتح مكة المكرمة
تحضير كتابي لتنفيذ حصة دراسية

معمر تينجك

عاد رسول الله صلى الله عليه وسلم والمسلمون إلى مسقط رأسهم بعد ثمانية أعوام من إخراجهم من مكة المكرمة.

دخل زعيم المكيين أبو سفيان في الإسلام عندما وصلت حجاجل المسلمين إلى مكة. ودعا سكان مكة إلى الاطمئنان لأن محمدا صلى الله عليه وسلم وعدهم بالأمان. كما وعدهم بأنه لن يثار أو ينتقم منهم. بغض النظر عن أعمالهم السابقة ومواقفهم من المسلمين.

عفى رسول الله صلى الله عليه وسلم عن جميع سكان مكة وغفر لهم تعذيبهم للمسلمين ومطارتهم إياهم.

طهر عليه الصلاة والسلام الكعبة المشرفة من الأصنام وصلى ركعتين بداخلها.

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم بعد فتح مكة: «لا يعضد شجرها ولا ينفر صيدها ولا يأخذ لقطتها إلا منشد».

يمكننا أن نتعلم من هذا الدرس:

- تنمية الشعور بالانتماء إلى أمة محمد صلى الله عليه وسلم.
- تنمية محبة رسول الله صلى الله عليه وسلم.
- اتخاذ الرسول صلى الله عليه وسلم أسوة حسنة في السلوك.
- التركيز على القيم الأخلاقية عند محمد صلى الله عليه وسلم والمسلمين أثناء فتح مكة.
- الإشارة إلى موقف المسلمين من الأراضي التي كانوا يفتحونها.
- احترام حياة الناس وأعراضهم وأموالهم (الملكية الخاصة).
- سكان مكة الذين رضوا بدخول المسلمين مع النبي صلى الله عليه وسلم. لم يتعرض أحد منهم لأي مكروه.